

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z powództwa J. S.
przeciwko [...] Centrum Medycznemu [...] w B.
o przywrócenie do pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 4
kwietnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w O.
z dnia 18 stycznia 2018 r., sygn. akt V Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 240 zł
(dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. wyrokiem z dnia 18 stycznia 2018 r., po rozpoznaniu apelacji pozwanego [...] Centrum Medycznego [...] w B. (dalej [...]CM [...]), zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w O. z dnia 1 września 2017 r. w jego punkcie I w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda J. S. kwotę 60.910,80 zł tytułem odszkodowania, a powództwo o przywrócenie do pracy oddalił (pkt I), oddalił apelację w pozostałej części (pkt II) oraz orzekł o kosztach postępowania (pkt III).

Sąd Okręgowy stwierdził, że w sprawie istniały wystarczające dowody na potwierdzenie konfliktu istniejącego między powodem a pozostałymi lekarzami pracującymi na oddziale chirurgii ogólnej. Z zeznań dyrektora [...]CM [...] K. K. wynikało, że lekarze wielokrotnie prosili o interwencję ze względu na chaotyczny i niewłaściwy sposób kierowania oddziałem przez powoda, zagrażający w ich przekonaniu życiu i zdrowiu pacjentów. Następnie wobec eskalacji konfliktu złożyli wypowiedzenia umowy o pracę spowodowane brakiem możliwości współpracy z powodem, po czym w związku ze zwolnieniem powoda w kwietniu 2016 r., cofnęli wypowiedzenia. Zeznania były składane w obecności powoda oraz jego pełnomocnika, którzy nie próbowali podważyć ich treści, skoro nie zadali żadnych pytań dotyczących tego wątku. Pozwany uprawniony był zatem do dalszego dowodzenia tego zarzutu na etapie drugoinstancyjnym i złożył dowody w postaci pisma sześciu lekarzy z dnia 29 marca 2016 r., ich oświadczeń o wypowiedzeniu umowy o pracę oraz o cofnięciu tych wypowiedzeń. Na ich podstawie Sąd Okręgowy uznał, że zagrożenia dalszego bytu oddziału chirurgii ogólnej [...]CM [...] z uwagi na brak możliwości polubownego zakończenia konfliktu istniejącego między powodem jako zarządzającym oddziałem a podlegającymi mu lekarzami czyni przywrócenie powoda do pracy niemożliwym i niecelowym. Wobec tego zasądził na rzecz powoda odszkodowanie na podstawie art. 45 § 1 i 2 k.p.

W skardze kasacyjnej powód zaskarżył powyższy wyrok Sądu Okręgowego w całości, wnosząc o uchylenie i zmianę zaskarżonego wyroku w całości przez uznanie jego roszczenia za usprawiedliwione co do zasady, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania.

Skarga kasacyjna została oparta na obu podstawach tj. naruszenia prawa materialnego i przepisów postępowania, a mianowicie:

1) art. 382 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c., przez niczym nieuzasadnione pominięcie dowodów z dokumentów, prowadzące do uznania, że powód w spornym okresie pozostawał w konflikcie z lekarzami oddziału, którym kierował, co doprowadziło do oceny materiału dowodowego w sposób niewszechstronny oraz niezgodny z zasadami doświadczenia życiowego, logiką i notoryjnością;

2) art. 217 § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 3 i art. 6 § 2 k.p.c., przez dopuszczenie dowodów zawnioskowanych i zgłoszonych przez pozwanego na etapie postępowania apelacyjnego bez uprawdopodobnienia, że ich zgłoszenie wcześniej było niemożliwe lub nie nastąpiło z winy pozwanego;

3) art. 235 k.p.c. w związku art. 3 k.p.c., przez oparcie twierdzeń o rzekomym konflikcie powoda z pracownikami na podstawie notatek, a nie przesłuchania lekarzy mimo braku uzasadnionych okoliczności uniemożliwiających przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadków, tym samym uniemożliwienie powodowi realizacji prawa do obrony i realizacji zasady z art. 3 k.p.c.;

4) art. 230 k.p.c., uznając za przyznane fakty dotyczące konfliktu powoda z lekarzami na podstawie braku zadawania pytań dyrektorowi [...]CM [...] przez powoda i jego pełnomocnika, jak i nie odniesienie się do dowodów zgłoszonych przez pozwanego w apelacji, a dopuszczonych na drugiej rozprawie apelacyjnej;

5) art. 45 § 2 k.p., przez uznanie, że w sprawie zachodziły okoliczności uzasadniające zasądzenie na rzecz powoda odszkodowania w miejsce przywrócenia do pracy, pomimo żądania przywrócenia do pracy.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód podał, że skarga kasacyjna „jest oczywiście uzasadniona naruszeniem prawa procesowego mającym istotny wpływ na wynik sprawy, jak również naruszeniem prawa materialnego pozostającym w związku z wynikiem sprawy. Przyjęcie owej skargi ze względu na jej oczywistą zasadność jest konieczne w związku ze sprzecznym z przepisami prawa działaniem Sądu drugiej instancji”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność

postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich stanowi art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej został oparty na przesłance oczywistej zasadności skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

W rozpoznawanej sprawie brak jest jednak podstaw do przyjęcia, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Stosownie do dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 75; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774). Ponadto przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej w ujęciu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna natychmiast, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy juredycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z brzmieniem przepisów albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 25

lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109; z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPIUS 2002 nr 20, poz. 494; z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Oznacza to, że we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171). Strona skarżąca jest w tym zakresie zobowiązana do sformułowania w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania odpowiednich wywodów potwierdzających tę okoliczność, gdyż o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona nie może decydować argumentacja zawarta w uzasadnieniu jej podstaw (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2008 r., II PK 347/07, LEX nr 465860). Dodatkowo należy pamiętać, że o oczywistości naruszenia prawa możemy mówić jedynie, gdy w rozpoznawanej sprawie doszło do sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2013 r., III SK 43/12, LEX nr 1331343). Wniesiona skarga kasacyjna, wobec braku wskazania jakiegokolwiek przepisu, którego naruszenie miałoby być oczywiste nie wskazuje, nie spełnia wymienionych wyżej warunków.

Ponadto lektura skargi kasacyjnej wykazuje, że skarżący w ogóle nie zmierza do przedstawienia żadnego juretrycznego wyводу potwierdzającego słusność tezy o występowaniu powołanej przez siebie przesłanki „przedsądu” bowiem w rzeczywistości jego celem jest wyłącznie podważenie ustalonego przez Sąd Okręgowy stanu faktycznego sprawy, co usuwa się spod rozeznania i kontroli kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2014 r., V CSK 140/13, LEX nr 1458681).

Natomiast z poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych wynikało wiążąco (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), że między powodem i jego podwładnymi istniał konflikt, który powodował niemożność współpracy na „oddziale chirurgii

ogólnej”. W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego zagadnienie konfliktu między pracownikiem a pracodawcą rozpatrywane było wielokrotnie w zakresie oceny dopuszczalności zasądzenia na rzecz pracownika odszkodowania w miejsce żądania przywrócenia do pracy. Sąd Najwyższy dopuszcza stosowanie art. 45 § 2 k.p. jeżeli konflikt między pracownikiem żądającym przywrócenia do pracy a jego przełożonym (współpracownikiem) jest poważny, długotrwały, głęboki, a przede wszystkim zawiniony przez pracownika lub powstały na tle dotyczących go okoliczności (por. wyroki: z dnia 28 lipca 1999 r., I PKN 110/99, LEX nr 38832; z dnia 3 kwietnia 1997 r., I PKN 63/97, OSNAPiUS 1998 nr 3, poz. 74; z dnia 19 listopada 1997 r., I PKN 374/97, OSNAPiUS 1998 nr 17, poz. 508).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego po myśli art. 98 § 1 k.p.c.